

Eksamensveiledning

- om vurdering av eksamensbesvarelser

LOKALT GITT SKRIFTLIG EKSAMEN

LBR3007 Økologisk landbruk 2

Programområde: Landbruk

Eksamensveiledning for lokalt gitt skriftlig eksamen i fylkeskommunenes landssamarbeid (Vigo IKS)

Denne eksamensveiledningen gir informasjon om lokalt gitt skriftlig eksamen i landssamarbeidet, og hvordan eksamen skal vurderes. Veiledningen er for skoler, elever, privatister, lærere og foresatte. Sensorene skal bruke veiledningen som en felles referanseramme for sitt sensurarbeid.

1. Eksamensordning

Eksamenstid er 4 timer.

2. Hjelpemidler

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra åpent internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Hver fylkeskommune har publisert liste over tillatte nettbaserte hjelpemidler (nettressurser) som er tilgjengelig på eksamensdagen.

Noen fag avviker fra denne regelen ved at det er restriksjoner på bruk av hjelpemidler, eller at det er spesielle hjelpemidler som kreves for å løse eksamensoppgaven. Listen viser fag som avviker:

<http://www.vigoiks.no/eksamen/hjelpemidler-til-eksamen>

Eksamensoppgaver hvor det ikke er krav om spesielle hjelpemidler skal være utformet på en slik måte at det ikke er nødvendig å ha tilgang til internett eller hjelpemidler for å kunne besvare oppgavene. Det er kandidatens egen kompetanse i faget som skal prøves på eksamen.

Med utgangspunkt i eksamensordningen for faget må kandidaten selv velge hensiktsmessige hjelpemidler for å løse oppgavene. Eksempler på hjelpemidler kan være: datamaskin med filer og digitale verktøy, kalkulator, lærebok, tidligere eksamensoppgaver, notater, eksamensveiledning, utskrifter fra Internett og formelbok. Alle digitale verktøy som kandidaten vil bruke, må være installert på datamaskinen før eksamen.

3. Kommunikasjon med andre under eksamen

Det er ikke lov å kommunisere med andre under eksamen, hverken skriftlig eller muntlig.

4. Eksamensoppgaven

Eksamensoppgavene lages med utgangspunkt i læreplanens kompetansemål. De fem grunnleggende ferdighetene er en del av kompetansemålene:

- å kunne uttrykke seg muntlig (gjelder ikke på skriftlig eksamen)
- å kunne uttrykke seg skriftlig
- å kunne lese
- å kunne regne
- å kunne bruke digitale hjelpemidler

Oppgavesettet er bygd opp slik at besvarelsen skal gi grunnlag for å vurdere kandidatens individuelle kompetanse. Samlet sett kan eksamen inneholde oppgaver fra alle hovedområdene i læreplanen, men ikke nødvendigvis fra alle kompetansemålene. De fleste eksamener har alle hjelpemidler tillatt. Eksamensoppgaven bør være en åpen oppgave (case), og må utformes på en slik måte at svarene ikke kan leses direkte ut av en lærebok eller andre hjelpemidler.

Når kandidaten velger å bruke erfaringer fra egen praksis, er det viktig at hun/han beskriver klart hvilke valg som tas og de forutsetningene det arbeides ut i fra. Det er viktig å besvare det oppgaven spør om for å vise fagkompetansen sin.

Tidligere eksamensoppgaver finner du på www.vigoiks.no

5. Bruk av kilder

Hvis kandidaten bruker kilder i besvarelsen, skal disse oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Kandidaten skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på lærebøker, artikler eller annen litteratur. Hvis kandidaten velger å bruke utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato. Eksamensoppgavene har ikke alltid krav om bruk av kilder (tekst som er hentet fra bøker, Internett etc.), og kandidaten kan vise svært høy kompetanse til eksamen uten å bruke kilder i besvarelsen. I besvarelsen skal kandidaten vise sin egen kompetanse, med eller uten bruk av kilder.

6. Vurdering av eksamensbesvarelser og karakterbeskrivelser

Fylkeskommunene har ansvar for å sensurere besvarelsene. Spørsmål om gjennomføring og sensur av eksamen rettes til den enkelte fylkeskommune.

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

Karakteren 6 uttrykker at eleven har fremragende kompetanse i faget.

Karakteren 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget

Karakteren 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget

Karakteren 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget

Karakteren 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget

Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget.

Karakterene 2-6 betyr at faget er bestått.

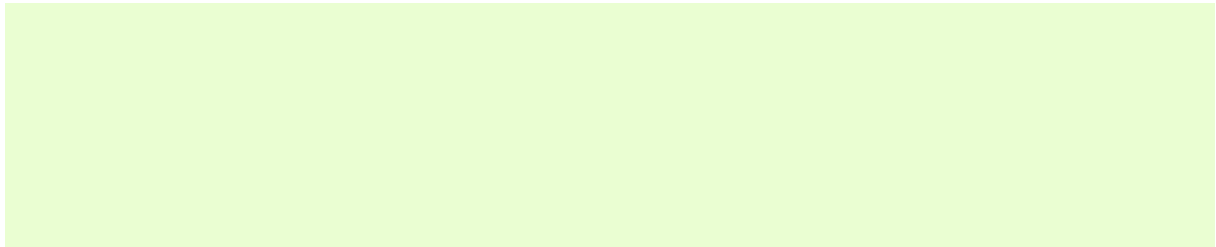
Kjennetegn på kompetanse

Hovedområde	Karakteren 5-6 Kandidaten viser fremragende eller meget god kompetanse i faget	Karakteren 3-4 Kandidaten viser god eller nokså god kompetanse i faget	Karakteren 2 Kandidaten viser lav kompetanse i faget
Planlegging Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:			
Klarlegge nøkkelfaktorer som påvirker økonomien på en økologisk gård	Klarlegge på en grundig og oversiktlig måte nøkkelfaktorer som påvirker økonomien på en økologisk gård	Klarlegge noen nøkkelfaktorer som påvirker økonomien på en økologisk gård	Nevne enkelte nøkkelfaktorer som påvirker økonomien på en økologisk gård
Lage en plan for omlegging til økologisk drift på et gårdsbruk med utgangspunkt i et helhetlig, langsiktig perspektiv	Lage en plan for omlegging til økologisk drift på et gårdsbruk med utgangspunkt i et helhetlig, langsiktig perspektiv	Lage en plan for omlegging til økologisk drift på et gårdsbruk med utgangspunkt i et helhetlig, langsiktig perspektiv	Lage en plan for omlegging til økologisk drift på et gårdsbruk med utgangspunkt i et helhetlig, langsiktig perspektiv
Regne ut næringsbalansen på gårdsnivå	Regne ut næringsbalansen på gårdsnivå på en god og oversiktlig måte	Regne ut deler av næringsbalansen på gårdsnivå	Nevne noen punkter som man bruker til å regne ut næringsbalansen på gårdsnivå
Gjøre greie for faktorer som påvirker biologisk nitrogenfiksering hos belgvekster, og gjøre enkle utregninger av denne nitrogenforsyningen	Gjøre greie for faktorer som påvirker biologisk nitrogenfiksering hos belgvekster på en oversiktlig og god måte, og gjøre enkle	Gjøre greie for noen faktorer som påvirker biologisk nitrogenfiksering hos belgvekster, og gjøre noen enkle utregninger av denne nitrogenforsyningen	Nevne enkelte faktorer som påvirker biologisk nitrogenfiksering hos belgvekster

	utregninger av denne nitrogenforsyningen		
Vurdere ulike typer landbruksproduksjon med hensyn til energiregnskap og utslipp av klimagasser	Vurdere på en god og oversiktlig måte ulike typer landbruksproduksjon med hensyn til energiregnskap og utslipp av klimagasser	Beskrive hvordan ulike typer landbruksproduksjon påvirker energiregnskapet og utslipp av klimagasser	Nevne eksempler på hvordan landbruksproduksjon kan påvirke energiregnskapet og utslipp av klimagasser
vurdere produksjon, markedssituasjon og omsetningsformer for økologiske produkter	Vurdere på en god og oversiktlig måte produksjon, markedssituasjon og omsetningsformer for økologiske produkter	Vurdere litt om produksjon, markedssituasjon og omsetningsformer for økologiske produkter	Nevne noe om produksjons- og salgsmuligheter for økologiske produkter
Lage en plan for omlegging til økologisk drift på et gårdsbruk med utgangspunkt i et helhetlig, langsiktig perspektiv	Lage en god og oversiktlig plan for omlegging til økologisk drift på et gårdsbruk med utgangspunkt i et helhetlig, langsiktig perspektiv	Lage en enkel plan for omlegging til økologisk drift på et gårdsbruk med noen tanker om helhetlig, langsiktig perspektiv	Lage deler av en enkel omleggingsplan for økologisk drift på et gårdsbruk
Produksjon Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:			
Gjennomføre føring og stell av dyr i et økologisk driftsopplegg	Gjennomføre føring og stell av dyr på en sikker og god måte i et økologisk driftsopplegg	Med noe veiledning, gjennomføre føring og stell av dyr i et økologisk driftsopplegg	Med mye hjelp, gjennomføre føring og stell av dyr i et økologisk driftsopplegg

Planlegge og gjennomføre spredning av forskjellige typer husdyrgjødsel eller annen gjødsel med tanke på best mulig tilførsel av næringsstoffer til kulturplantene	På en selvstendig og god måte, planlegge og gjennomføre spredning av forskjellige typer husdyrgjødsel eller annen gjødsel med tanke på best mulig tilførsel av næringsstoffer til kulturplantene	Planlegge og gjennomføre med noe veiledning, spredning av forskjellige typer husdyrgjødsel eller annen gjødsel med tanke på tilførsel av næringsstoffer til kulturplantene	Med mye hjelp gjennomføre spredning av husdyrgjødsel eller annen gjødsel med tanke på tilførsel av næringsstoffer til kulturplantene
Utføre arbeidsoperasjoner og dyrkingstiltak i økologiske plantekulturer til rett tid	På en selvstendig og god måte, utføre arbeidsoperasjoner og dyrkingstiltak i økologiske plantekulturer til rett tid	Med noe veiledning, utføre arbeidsoperasjoner og dyrkingstiltak i økologiske plantekulturer til rett tid	Med mye hjelp, utføre enkle arbeidsoperasjoner og dyrkingstiltak i økologiske plantekulturer til rett tid
Planlegge og gjennomføre forebyggende og direkte tiltak for å regulere ugras, skadedyr og sjukdommer i økologiske kulturer og vekstskifte	Planlegge og gjennomføre forebyggende og direkte tiltak på en god og sikker måte for å regulere ugras, skadedyr og sjukdommer i økologiske kulturer og vekstskifte	Planlegge og gjennomføre enkelte forebyggende og direkte tiltak for å regulere ugras, skadedyr og sjukdommer i økologiske kulturer og vekstskifte	Nevne noen forebyggende og direkte planteverniltak i økologiske kulturer og vekstskifte
Stille inn og bruke maskiner og redskaper i økologisk plantedyrking	Stille inn og bruke maskiner og redskaper i økologisk plantedyrking på en selvstendig og sikker måte	Med noe veiledning, stille inn og bruke maskiner og redskaper i økologisk plantedyrking	Stille inn og bruke maskiner og redskaper i økologisk plantedyrking med mye hjelp
Sammenligne ulike maskiner og mekaniseringslinjer med tanke på økonomi, agronomi, jordstruktur og energibruk	Sammenligne ulike maskiner og mekaniseringslinjer på en god og oversiktlig måte med tanke på økonomi, agronomi, jordstruktur og energibruk	Beskrive noen maskiner og mekaniseringslinjer med tanke på økonomi, agronomi, jordstruktur og energibruk	Nevne noen fordeler og ulemper med enkelte maskiner og mekaniseringslinjer

Vurdere ulike bygningsmaterialer ut ifra økonomi og etter hvor miljøvennlige de er	Vurdere på en god og oversiktlig måte ulike bygningsmaterialer ut ifra økonomi og etter hvor miljøvennlige de er	Kunne noe om ulike bygningsmaterialer ut ifra økonomi og etter hvor miljøvennlige de er	Kjenne til noen fordeler og ulemper ved enkelte bygningsmaterialer

www.vigoiks.no/eksamen